

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”
(для магістрів)

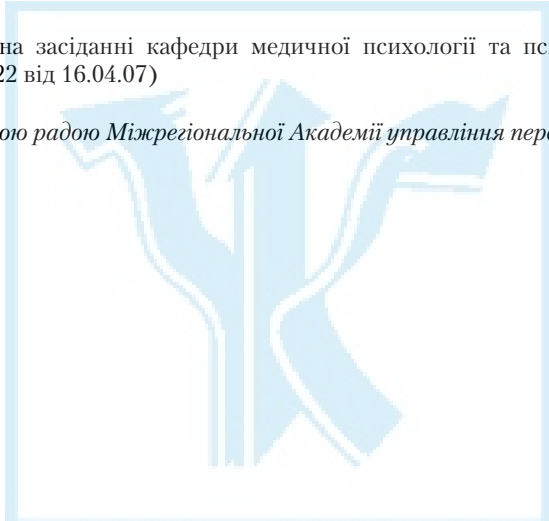
МАУП

Київ 2007

Підготовлено доцентами кафедри медичної психології та психокорекції
О. О. Древіцькою, Л. О. Федосовою

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції
(протокол № 22 від 16.04.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Древіцька О. О., Федосова Л. О. Навчальна програма дисципліни
“Методика викладання медичної психології” (для магістрів). — К.: МАУП,
2007. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Методика викладання медичної психології”, вказівки до проведення семінарських занять, теми і плани семінарських занять, теми рефератів, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Історичні події в Україні спричинили необхідність підвищення психологічної культури, у тому числі культури медичного обслуговування. Сучасне суспільство потребує збільшення кількості медичних психологів.

Магістратура має певну суспільну відповідальність щодо готовності викладати медичну психологію.

Викладання медичної психології вимагає глибокого розуміння суті термінів, понять, знання норм і патологій психічної діяльності.

Методологія викладання дисципліни передбачає розуміння філософських аспектів сучасної психології, сучасних підходів до психологічної корекції, багатьох лінгвістичних значень психологічних понять, вміння розуміти і користуватися певними міждисциплінарними та спеціальними знаннями.

Перший розділ програми містить вимоги до стратегії викладання медичної психології як системи знань, найважливіші загальні питання методики викладання медичної психології.

Другий розділ програми висвітлює методичні підходи до вивчення конкретних тем курсу медичної психології.

Програма також містить питання для самоконтролю, тематику контрольних робіт і список рекомендованої літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни

“МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Викладання медичної психології: загальні питання
1	Освіта в галузі медичної психології
2	Медична психологія як навчальна дисципліна
3	Методологічні принципи пояснення психологічних явищ
4	Методологія викладання
5	Контроль знань з медичної психології
6	Форми навчальних занять і методики їх проведення
7	Підготовка викладача до лекції з медичної психології

	Змістовий модуль II. Методичні рекомендації щодо підготовки окремих тем курсу медичної психології
8	Предмет, завдання і методи медичної психології
9	Розуміння основних симптомів і синдромів порушення психіки
10	Психосоматичні і соматопсихічні розлади
11	Розуміння сучасної психогігієни, психопрофілактики і психотерапії
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни
“МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ”

Змістовий модуль I. Викладання медичної психології: загальні питання

Тема 1. Освіта в галузі медичної психології

Сутність предмета медичної психології, вимоги до викладання. Історичний аспект освіти в галузі медичної психології. Потреба у спеціалістах. Необхідність підвищення психологічної культури в медичних закладах. Основні сучасні тенденції викладання: гуманізація, оптимальні групи, індивідуалізація освіти, використання сучасних технологій у процесі навчання і викладання. Духовний зміст педагогічної діяльності викладача медичної психології. Диференціація слухачів щодо змісту, форми, напрямів навчання. Культурно-психологічна компетентність, здібності та педагогічна майстерність викладача психології.

Література [1; 6; 9; 10; 15]

Тема 2. Медична психологія як навчальна дисципліна

Медична психологія як наука, її роль у сучасному суспільстві. Етичні аспекти медичної психології. Гуманізація медичної психології. Значення психологічної культури медичних працівників. Завдання викладання медичної психології: освітні, підвищення рівня культури та духовності, сприяння самовдосконаленню. Основні методи медич-

ної психології, їх оцінка. Розуміння статистичних методів дослідження, які використовуює медична психологія.

Література [1; 2; 6; 9; 10; 15]

Тема 3. Методологічні принципи пояснення психологічних явищ

Психогенетичні передумови індивідуальності. Причинна зумовленість психічних явищ. Дослідження різноманітних властивостей нервової системи та психофізіологічних проявів: психосенсорні реакції, їх чутливість, динамічність. Категорії матеріального та ідеального, суб'єктивного й об'єктивного. Сприймання як психічне і суб'єктивне. Феномен проєкції. Розвиток психіки в онтогенезі. Спадковість і середовище у формуванні особистості. Дослідження темпераменту і характерологічних властивостей, оцінка результатів досліджень.

Література [2; 6; 9; 10; 14; 15]

Тема 4. Методологія викладання

Мотивація пізнавальної активності, її формування. Провідні модальності та їх використання у процесі засвоєння знань і викладання. Наочність, її значення для засвоєння матеріалу. Види наочності: образна, предметна, словесна. Демонстраційний експеримент як специфічний вид предметної наочності, його дидактичні особливості. Підготовка і методика проведення демонстраційного експерименту на заняттях із психології. Переваги, можливості наочного експерименту і можливі негативні аспекти його проведення та оцінок. Емоційний фактор у процесі навчання. Прийоми активізації мотивації у процесі засвоєння психологічного матеріалу: риторичні запитання, індивідуальні та групові завдання, аналіз проблемних ситуацій, тестові питання, завдання на розвиток творчих підходів.

Література [1; 3; 7; 9; 15]

Тема 5. Контроль знань з медичної психології

Контроль знань як фактор сприяння мотивації та перевірки рівня знань, повноти і правильності засвоєного матеріалу. Функції контролю знань: діагностична (виявлення і оцінка рівня знань), корекційна (усунення помилок і неточностей), розвиваюча (перехід інформації у довготривалу пам'ять і розуміння на вищому рівні узагальнень усіх

засвоєних понять). Основні показники рівня оволодіння предметом: володіння термінологією, знання характеристик і суті понять, уміння співвідносити різні поняття.

Види контролю: індивідуальний і фронтальний; форми: усні та письмові завдання. Варіанти усного опитування: індивідуальне, у процесі групової роботи, фронтальне, творчі завдання. Варіанти письмового контролю знань: програмований контроль, тестовий контроль; письмові роботи: письмові завдання індивідуальні, за варіантами, однакові для всіх, творчі завдання. Особливості контролю знань з психології. Критерії оцінки психологічних знань. Оцінка, її дидактична та мотиваційна функція.

Література [1; 6; 9; 10; 13; 15]

Тема 6. Форми навчальних занять і методики їх проведення

Лекція, її сутність і завдання. Джерела для підготовки. Логічні основи лекції. Лекційні прийоми. Лекція як форма передачі наукової інформації. Орієнтувальна функція лекції для висвітлення світоглядної суті понять і явищ; характеристика ідей і теорій у їх історичному розвитку. Пояснювальна функція — розкриття наукового змісту тем і формування системи понять про відповідні психічні явища. Функція переконання — шляхом доказовості логічності й аргументованості лекції. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекції: запитання до аудиторії, проблемні аспекти навчальної інформації, використання таблиць, схем, іншої наочної інформації.

Семінарські заняття, їх сутність і мета. Визначення пізнавальної проблеми і програми підготовки студентів до семінарських занять: проблемний характер, орієнтація на самостійність продуктивного пошуку істини, дискусія. Технологія керування пізнавальною діяльністю студентів на семінарських заняттях.

Мета і завдання практичних занять. Оволодіння вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці. Різновиди практичних занять з медичної психології залежно від місця їх проведення. Моделювання психологічних і навчальних ситуацій. Особливості організації і проведення практичних занять у місцях проходження практики.

Інші форми педагогічної діяльності. Ділова, творча, рольова гра — їх розвиваюча та педагогічна функції. Розробка сценарію і постановка. Тренінг. Студентські конференції, “круглі столи”, майстер-класи, тематичні гуртки. Психолого-педагогічний театр. Екскурсія як моти-

вуюча навчальна діяльність. Перегляд та обговорення документальних, художніх фільмів з метою демонстрації унікальних явищ, обговорення їх суті з позицій медичної психології.

Література [1; 6; 9; 10; 15]

Тема 7. Підготовка викладача до лекції з медичної психології

Етапи роботи при підготовці лекції: ознайомлення з питаннями, передбаченими навчальною програмою; робота з навчальною та науковою літературою з метою добору необхідної інформації для ґрунтовного висвітлення питань; визначення пізнавально-розвиваючих і виховних цілей лекції.

Висвітлення логічного зв'язку теми, над якою працює викладач, з іншими темами курсу. Визначення основних акцентів у змістових характеристиках психічного явища, що вивчається. Підготовка прикладів з практики медичної психології, що висвітлюють відповідну тему.

Складання плану лекції, послідовність викладання матеріалу, зв'язок з попередніми темами лекційного матеріалу, визначення прийомів активізації розумової діяльності студентів у процесі прослуховування лекції, добір ілюстративного матеріалу. Процедура написання і культура оформлення методичного матеріалу лекції з медичної психології.

Література [1; 6; 9; 15]

Змістовий модуль II. Методичні рекомендації щодо підготовки окремих тем курсу медичної психології

Тема 8. Предмет, завдання і методи медичної психології

Психологія як наука про людину: єдність психічних процесів, їх феноменологія. Розуміння основних термінів і понять сучасної теорії психології. Фізіологічні та психологічні явища. Передумови психічної діяльності і власне психічна діяльність. Умовність “сфер психічної діяльності”. Термінологія в медичній психології. Теорії особистості. Розуміння поняття: норма і патологія, організм і особистість, реакція — стан — розвиток, емоції — почуття, психотичне — непсихотичне, екзогенне — психогенне — ендогенне, дефект — одужання — хроніфікація, адаптація — дезадаптація, компенсація — декомпенсація, симптом — синдром — діагноз, МКХ.

Методи дослідження в медичній психології. Особливості клінічного опитування пацієнта. Первинне інтерв'ю. Невербальні та вербальні методи обстеження. Проективні методи. Розуміння меж трактування результатів психологічного обстеження.

Література [2; 3; 5; 6; 9; 11; 13; 14]

Тема 9. Розуміння основних симптомів і синдромів порушення психіки

Межа норми і патології у сфері сприйняття. Порушення свідомості. Ознаки патології в емоційній сфері. Ознаки порушення уваги, пам'яті, інтелекту. Симптоми порушення волі. Темперамент, характер, особистість. Розуміння розладів особистості: антисоціальний, нарцисичний, дисоціативний, істероїдний, шизоїдний, параноїдний, ананкастичний, мазохістичний, депресивний, маніякальний, компульсивний. Межа норми і патології. Ознаки психічної дефіцитарності, зворотності – незворотності дефекту.

Література [3–5; 7; 8; 13]

Тема 10. Психосоматичні і соматопсихічні розлади

Психогенетичні передумови психосоматичних розладів. Гіпоталамо-гіпофізарна система, принцип зворотного зв'язку у функціонуванні організму і походженні психосоматичних розладів. Вплив “внутрішньої картини хвороби” на її розвиток. Психоаналітичні підходи до розуміння психосоматичних захворювань. Соматопсихічні розлади. “Внутрішня картина хвороби” хірургічного, травматологічного пацієнтів. Особливості психічного реагування на хворобу залежно від віку, статі, темпераменту, освітнього рівня, характеру, установок. Роль психолога в корекції психосоматичних і соматопсихічних розладів. Можливості психологічної допомоги та психологічної корекції. Важливість таких факторів: професіоналізму, досвіду, часових обмежень і можливостей, місця роботи, його естетичності.

Література [4–6; 9; 10]

Тема 11. Розуміння сучасної психогієни, психопрофілактики і психотерапії

Філософські поняття людських цінностей: сенс і мета життя, духовність, свобода, відповідальність. Психогієна. Первинна і вторинна психопрофілактика. Депривація потреб людини. Суїцидологічні

проблеми. Проблеми медичного персоналу. Сучасна психотерапія. Обґрунтування гуманістичного напрямку. Психодинамічні підходи до особистості. Поведінкова терапія. Когнітивні методи. Гештальттерапія. Арттерапевтичні методи. Сімейна психотерапія. Групова терапія.

Література [5; 6; 9–11]

ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Вивчення теоретичних аспектів навчальної дисципліни “Методика викладання медичної психології” передбачає підготовку студентів до семінарських занять, метою яких є реалізація знань, здобутих під час прослуховування лекцій і самостійної роботи з підручниками та фаховою літературою. Під час семінарських занять проводиться усне опитування і тестування студентів.

У процесі підготовки до семінарських занять студент повинен дати розгорнуту відповідь на питання та виконати тестові завдання. Позитивним моментом підготовки до семінарських занять є написання реферату або змістовної доповіді.

Основним завданням реферату є висвітлення конкретного питання з курсу на основі літератури, опрацьованої під час самостійної роботи.

Реферат повинен складатися з таких основних структурних елементів: вступу, де обґрунтовується актуальність вибраної теми і формулюється мета і завдання дослідження; основної частини; висновків, а також списку літератури, який має включати не менше шести позицій, оформлених за існуючими бібліографічними вимогами. Обсяг реферату – 10–15 аркушів формату А4 (кегль шрифту 14, інтервал 1,5; поля: верхнє та нижнє – 2 см, праве – 1,0 см, ліве – 2,5 см).

На титульній сторінці реферату вказується назва установи, в якій виконується робота, ПІБ автора, тема, номер групи і назва факультету, на якому навчається студент.

Непідготовленість студента до семінару чи його відсутність на занятті розцінюється як академічна заборгованість, наявність якої є підставою недопущення до складання заліку.

ТЕМИ І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

Тема 1. Освіта в галузі медичної психології

1. Історичний аспект освіти в галузі медичної психології.
2. Сучасні тенденції викладання.
3. Індивідуалізація освіти.
4. Використання сучасних технологій у процесі навчання і викладання.
5. Диференціація слухачів щодо змісту, форми, напрямів навчання.

Теми рефератів

1. Психогенетичні передумови індивідуальності.
2. Спадковість і середовище у формуванні особистості, методологічні підходи під час викладання.
3. Розуміння темпераменту і характерологічних властивостей.

Тема 2. Методологія викладання

1. Мотивація пізнавальної активності, її формування.
2. Розуміння провідних модальностей людини, їх значення для викладання.
3. Наочність, її значення для засвоєння матеріалу.
4. Підготовка і методика проведення демонстраційного експерименту.

Теми рефератів

1. Емоційний фактор у процесі навчання.
2. Прийоми активізації мотивації у процесі засвоєння матеріалу.
3. Завдання і розвиток творчих підходів.
4. Особливості та форми контролю знань з психології.

Тема 6. Форми навчальних занять і методики їх проведення

1. Лекційні прийоми.
2. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекціях.
3. Моделювання психологічних і навчальних ситуацій.
4. Ділова, творча, рольова ігри, їх розвиваюча та педагогічна функції.

Теми рефератів

1. Тренінги.
2. Проведення майстер-класів.
3. Психолого-педагогічний театр.

Тема 7. Методичні рекомендації щодо підготовки окремих тем курсу медичної психології

1. Розуміння основних термінів і понять із сучасної теорії психології.
2. Умовність “сфер психічної діяльності”.
3. Термінологія в медичній психології.
4. Психогенетичні передумови психосоматичних розладів.
5. Гіпоталамо-гіпофізарна система, принципи зворотного зв'язку у функціонуванні організму.

Теми рефератів

1. Вплив “внутрішньої картини хвороби” на її розвиток.
2. Психоаналітичні підходи до розуміння психосоматичних захворювань.
3. Соматопсихічні розлади.

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Навчальним планом дисципліни “Методика викладання медичної психології” передбачено контроль засвоєння знань у вигляді виконання контрольної роботи реферативного типу і складання заліку.

Контрольна робота з дисципліни має на меті виявити ступінь засвоєння студентами навчального матеріалу. Тему контрольної роботи визначає викладач. Обсяг контрольної роботи 12–15 друкованих аркушів формату А4, кегль шрифту 14; міжрядковий інтервал 1,5.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Психогенетичні передумови індивідуальності.
2. Спадковість і середовище у формуванні особистості, методологічні підходи під час викладання.
3. Розуміння темпераменту і характерологічних властивостей.
4. Емоційний фактор у процесі навчання.
5. Прийоми активізації мотивації у процесі засвоєння матеріалу.

6. Завдання і розвиток творчих підходів.
7. Особливості та форми контролю знань з психології.
8. Проведення майстер-класів.
9. Психолого-педагогічний театр.
10. Вплив “внутрішньої картини хвороби” на її розвиток.
11. Психоаналітичні підходи до розуміння психосоматичних захворювань.
12. Соматопсихічні розлади.
13. Етичні аспекти медичної психології.
14. Гуманізація медичної психології.
15. Значення психологічної культури медичних працівників.
16. Основні методи медичної психології, їх оцінка.
17. Психогенетичні передумови індивідуальності.
18. Причинна зумовленість психічних явищ.
19. Дослідження психофізіологічних проявів: психосенсорні реакції, їх чутливість, динамічність.
20. Категорії матеріального та ідеального, суб’єктивного й об’єктивного.
21. Сприймання як психічне і суб’єктивне.
22. Феномен проєкції.
23. Розвиток психіки в онтогенезі.
24. Роль спадковості та середовища у формуванні особистості.
25. Дослідження темпераменту і характерологічних властивостей.
26. Мотивація пізнавальної активності, її формування.
27. Демонстраційний експеримент.
28. Емоційний фактор у процесі навчання.
29. Прийоми активізації мотивації у процесі засвоєння матеріалу.
30. Первинна і вторинна психопрофілактика.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність предмета “медична психологія”.
2. Вимоги до викладання медичної психології.
3. Історичний аспект освіти в галузі медичної психології.
4. Потреба у спеціалістах з медичної психології.
5. Необхідність підвищення психологічної культури в медичних закладах.
6. Сучасні тенденції викладання.
7. Поняття оптимальних груп.
8. Індивідуалізація освіти.

9. Використання сучасних технологій у процесі навчання і викладання.
10. Духовний зміст педагогічної діяльності викладача медичної психології.
11. Диференціація слухачів щодо змісту, форми, напрямів навчання.
12. Культурно-психологічна компетентність, здібності та педагогічна майстерність викладача психології.
13. Медична психологія як наука, її роль у сучасному суспільстві.
14. Етичні аспекти медичної психології.
15. Гуманізація медичної психології.
16. Значення психологічної культури медичних працівників.
17. Завдання викладання медичної психології.
18. Основні методи медичної психології, їх оцінка.
19. Розуміння статистичних методів дослідження.
20. Психогенетичні передумови індивідуальності.
21. Причинна зумовленість психічних явищ.
22. Дослідження психофізіологічних проявів: психосенсорні реакції, їх чутливість, динамічність.
23. Категорії матеріального та ідеального, суб'єктивного й об'єктивного.
24. Сприймання як психічне і суб'єктивне.
25. Феномен проєкції.
26. Розвиток психіки в онтогенезі.
27. Роль спадковості та середовища у формуванні особистості.
28. Дослідження темпераменту і характерологічних властивостей.
29. Мотивація пізнавальної активності, її формування.
30. Провідні модальності людини.
31. Підходи до візуалів у процесі викладання.
32. Аудіали, їхні особливості сприйняття.
33. Наочність, її значення для засвоєння матеріалу.
34. Види наочності: образна, предметна, словесна.
35. Демонстраційний експеримент.
36. Підготовка і методика проведення демонстраційного експерименту.
37. Переваги, можливості наочного експерименту.
38. Можливі негативні аспекти проведення та оцінок демонстраційного експерименту.
39. Емоційний фактор у процесі навчання.
40. Прийоми активізації мотивації у процесі засвоєння матеріалу.

41. Риторичні запитання.
42. Індивідуальні усні та письмові завдання.
43. Групові завдання.
44. Аналіз проблемних ситуацій.
45. Тестові питання.
46. Завдання і розвиток творчих підходів.
47. Функції контролю знань.
48. Основні показники рівня володіння предметом.
49. Види контролю: індивідуальний і фронтальний.
50. Форми контролю: усні та письмові завдання.
51. Особливості контролю знань з психології.
52. Критерії оцінки психологічних знань.
53. Оцінка, її дидактична та мотиваційна функція.
54. Лекція, її сутність і завдання.
55. Лекційні прийоми та функції.
56. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекціях.
57. Семінарські заняття, їх сутність і мета.
58. Мета і завдання практичних занять.
59. Моделювання психологічних і навчальних ситуацій.
60. Ділова, творча, рольова ігри — їх розвиваюча та педагогічна функції.
61. Тренінг.
62. Студентські конференції.
63. “Круглі столи”.
64. Майстер-класи.
65. Тематичні гуртки.
66. Психолого-педагогічний театр.
67. Екскурсія як мотивуюча навчальна діяльність.
68. Перегляд і обговорення фільмів.
69. Етапи роботи під час підготовки лекції.
70. Розуміння основних термінів і понять сучасної теорії психології.
71. Фізіологічні і психологічні явища.
72. Передумови психічної діяльності та власне психічна діяльність.
73. Умовність “сфер психічної діяльності”.
74. Термінологія в медичній психології.
75. Поняття “норма” і “патологія”.
76. Розуміння дискурсів: організм і особистість.
77. Значення слів “реакція”, “стан”, “розвиток”.
78. Відмінності між психотичними і непсихотичними проявами.

79. Поняття “екзогенне” — “психогенне” — “ендогенне”.
80. Як ви розумієте терміни “дефект”, “хроніфікація”, “адаптація”, “дезадаптація”?
81. Як співвідносяться поняття симптом — синдром — діагноз?
82. Які методи дослідження використовують у медичній психології?
83. Особливості клінічного опитування пацієнта.
84. Проективні методи.
85. Межа норми і патології у сфері сприйняття.
86. Порушення свідомості.
87. Ознаки патології в емоційній сфері.
88. Ознаки порушення уваги, пам’яті, інтелекту.
89. Симптоми порушення волі.
90. Межа норми і патології.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Бадмаев Б. У.* Методика преподавания психологии. — М.: Владос, 1999.
2. *Бурлачук Л. Ф.* Исследование личности в клинической психологии. — К., 1979.
3. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1976.
4. *Исаев Д. Н.* Психосоматические и соматопсихические расстройства у детей. — Л., 1990.
5. *Каплан Г. И., Сэдок Б. Дж.* Клиническая психиатрия. — М.: Медицина, 1994.
6. *Карвасарский Б. Д.* Медицинская психология. — Л., 1982.
7. *Леонгард К.* Акцентуированные личности. — К., 1989.
8. *Личко А. Е.* Подростковая психиатрия. — Л., 1985.
9. *Менделевич В. Д.* Клиническая и медицинская психология. — М., 1998.
10. *Основы психотерапии: Учеб. пособие для студ. вузов, которые обучаются по спец. “Психология”, “Соц. педагогика” / Л. Ф. Бурлачук, И. А. Грабская, А. С. Кочарян.* — К.: Ника-Центр; М.: Алтейа, 1999.
11. *Практикум по общей психологии / Под ред. проф. А. И. Щербакова.* — М.: Просвещение, 1990.

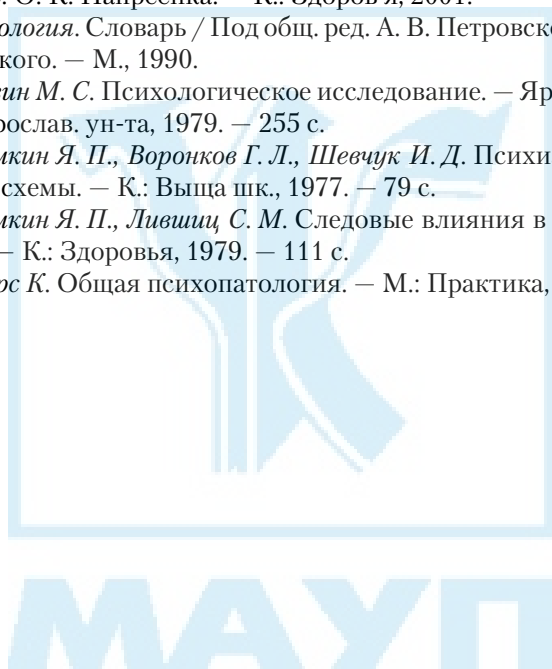
12. *Равич-Щербо И. В. и др.* Психогенетика: Учебник. — М.: Аспект-Пресс, 1999. — 447 с.
13. *Рубинштейн С. Я.* Экспериментальные методики патопсихологии. — М., 1972.
14. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики: В 3 ч. — М., 1990.
15. *Соловiнко В. О.* Загальна психологiя: Посiб. для самост. роботи. — К., 2000.

Додаткова

16. *Анастаси А.* Психологическое тестирование. — М.: Педагогика, 1982. — 180 с.
17. *Атлас для экспериментального исследования отклонений в психической деятельности человека / Под ред. И. А. Полищука, А. Е. Видренко.* — К.: Здоровье, 1979. — 220 с.
18. *Блейхер В. М.* Клиническая патопсихология. — Ташкент: Медицина, 1976. — 360 с.
19. *Блейхер В. М., Крук И. В.* Патопсихологическая диагностика. — К., 1986. — 195 с.
20. *Бурлачук Р. Л., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психологической диагностике. — К., 1989. — 175 с.
21. *Ганнушкин П. Б.* Избранные труды. — М.: Медицина, 1964. — 291 с.
22. *Завилянский И. Я., Блейхер В. М.* Психиатрический диагноз. — К.: Выща шк., 1979. — 197 с.
23. *Кабанов М. М., Личко А. Е., Смирнов В. М.* Методы психологической диагностики и коррекции в клинике. — Л.: Медицина, 1983. — 312 с.
24. *Кабанов М. М., Карвасарский Б. Д.* Актуальные задачи медицинской психологии // Психология и медицина. — М., 1978. — С. 20–24.
25. *Клиническая психиатрия / Под ред. Г. Груле, Р. Юнга, В. Майер-Гросса, М. Мюллера.* — М.: Медицина, 1967. — 832 с.
26. *Коркина М. В., Лакосина Н. Д., Личко А. Е.* Психиатрия: Учебник. — М.: Медицина, 1995. — 145 с.
27. *Лакосина Н. Д., Ушаков Г. К.* Медицинская психология. — М.: Медицина, 1984. — 164 с.
28. *Лебединский М. С., Мясищев В. Н.* Введение в медицинскую психологию. — Л.: Медицина, 1966. — 430 с.
29. *Левченко И. Ю.* Патопсихология: Теория и практика. — М.: Академия, 2002. — 156 с.

30. *Марилов В. В.* Общая психопатология. — М.: Академия, 2002. — 192 с.
31. *Меграбян А. А.* Общая психопатология.— М.: Медицина, 1972. — 286 с.
32. *Николаева В. В., Соколова Е. Т., Спиваковская А. С.* Спецпрактикум по патопсихологии. — М.: Изд-во МГУ, 1979. — 184 с.
33. *Практикум по психологии* / Под ред. А. Н. Леонтьева, Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1972. — 210 с.
34. *Психіатрія* / О. К. Напрееенко, І. Й. Влох, О. З. Голубков; За ред. проф. О. К. Напрееенка. — К.: Здоров'я, 2001.
35. *Психология. Словарь* / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М., 1990.
36. *Роговин М. С.* Психологическое исследование. — Ярославль: Изд-во Ярослав. ун-та, 1979. — 255 с.
37. *Фрумкин Я. П., Воронков Г. Л., Шевчук И. Д.* Психиатрия. Таблицы и схемы. — К.: Выща шк., 1977. — 79 с.
38. *Фрумкин Я. П., Лившиц С. М.* Следовые влияния в психопатологии. — К.: Здоровья, 1979. — 111 с.
39. *Ясперс К.* Общая психопатология. — М.: Практика, 1997.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Методика викладання медичної психології”	3
Зміст дисципліни “Методика викладання медичної психології”	4
Вказівки до проведення семінарських занять	9
Теми і плани семінарських занять. Теми рефератів	10
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Теми контрольних робіт.....	11
Питання для самоконтролю	12
Список літератури	15

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *О. В. Лебідь*
Комп'ютерне верстання *О. А. Залужна*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3076

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП